

KERAMIKA

reliéfy

Šikovné
Ruce

Jiří Dudycha
Alena Vondrušková

7 originálních technik

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umisťování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takovéto sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Jiří Dudycha, Alena Vondrušková

Keramika III – reliéfy

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 220 386 401, fax: +420 220 386 400

jako svou 2758. publikaci

Odpovědná redaktorka Erika Mravinačová

Návrh a grafická úprava obálky a knihy Artedit s. r. o., Praha

Fotografie na obálce a v textu Petr Kříž

Návrhy a výrobky Jiří Dudycha (Atelier DUKE Bohemia)

Texty PhDr. Alena Vondrušková

Počet stran 48

První vydání, Praha 2007

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

Husova ulice 1881, Havlíčkův Brod

© Grada Publishing, a.s., 2007

ISBN 978-80-247-1638-1 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-6161-9 (elektronická verze ve formátu PDF)

© Grada Publishing, a.s. 2011

OBSAH

Reliéfy	5	Tupování	20
Materiál a nástroje	6	Plastická malba	21
Hlína	6	Prořezávání	23
Nástroje a pomůcky	7	Nalepování	26
Příprava pomůcek ze sádky	8	Otisky	28
Barvy a glazury	8	Otisky předmětů na hlínu	29
Glazování	9	Kořeny	32
Sušení a vypalování	10	Otisky hlíny na předmět	34
Příprava základní placky	11	Papírový reliéf	35
Válení	12	Razítka	37
Vymačkávání	12	Odlitky zvířecích stop	38
Řezání	13	Práce s formami	39
Reliéfní techniky	14	Výroba sádkové formy	40
Malba	15	Práce s formami	41
Malba pod glazuru	15	Motivy	43
Malba do syrové glazury	16	Sádkový reliéf	45
Malba na vypálenou glazuru	16	Kůrořez	46
Roztírání barev	17	Formování na kotoučku	47

RELIÉFY

S reliéfy se setkáváme poměrně často, jsou totiž významnou součástí minulého i současného výtvarného umění. Český název byl odvozen z italského „rilievo“ a znamená sochařskou práci, která vystupuje plasticky do prostoru. Reliéfy vytvářeli umělci a řemeslníci starých asijských kultur, ale k dokonalosti je dovedli Řekové a hlavně Římané, kteří jimi zdobili kamenné chrámy, sloupy a vítězné oblouky. Často na nich zvěčňovali rozsáhlé výjevy ze slavných válečných tažení svých císařů. Ani křesťanský středověk na reliéfy nezapomněl. Vzácně se například dochovaly pěkně zdobené, někdy i prořezávané hliněné kachle, používané na stavbu kamen.

Reliéfni dlaždice jsou zase známé z klášterů a ze šlechtických sídel. Největší obliby se reliéfy dočkaly v době renesance, kdy zdobily stěny a dveře paláců, domů i kostelů, oltáře, kašny, náhrobky nebo zvony. Zhotovovali je sochaři z kamene či řezbáři ze dřeva, někdy i s polychromií, tedy malované barvami, případně zlatem. Další reliéfy se odlévaly z bronzu a jiných slitin kovů. Zvláštním druhem jsou skleněné reliéfy, zvané gemy. Ani reliéfy z hlíny nejsou jen novodobou záležitostí, jejich dávnými předchůdci byly keramické kachle a dlaždice, renesanční nástěnné obrazy a ozdoby, anebo secesní ornamenty.

Způsobů, jak vytvářet reliéf na základní hliněné desce, je mnoho. Vybrali jsme pro vás takové, které lze zhotovit bez nároků na složitá výrobní zařízení. Všechny techniky jsou snadné a zvládne je každý, kdo má trochu šikovné ruce a naučí se zacházet s hlínou a s keramickou pecí. Mnohem obtížnější bude správná volba motivů a dekoru, barev a glazur, případně kombinování jednotlivých technik. K tomu je zapotřebí nejen fantazie a výtvarný cit, ale také trochu zkušeností. Malé keramické reliéfy slouží většinou jako nástěnné obrázky, ty nejlepší se mohou stát i hezkými dárky.